

10.7.2025

Fertilex Oy, kanalan laajennushanke, Laitila**Hankkeen YVA-ohjelmasta kuulutusaikana esitetyt mielipiteet**

Mielipiteistä on poistettu mustaamalla kohdat, jotka koskevat yksityishenkilöitä.

Mielipide 1

Toivoisin huomioitavan mahdollisten tulevien kanaloiden rakentamisessa seuraavassa mainitut seikat, jotka näin vakituisen asukkaan näkökulmasta tuovat merkittäviä heikennyksiä asumisen ja elämisen kannalta.

Ulkoilu- ja lenkkeilyreittien häviäminen – Nykyisellään on päässyt vielä kulkemaan koirankin kanssa nimenomaan lenkin muodossa, eikä ole tarvinnut kulkea vain samaa tietä edestakaisin. Esitetyt laajennukset lisäävät liikennettä siinä määrin, ettei nuoren koiran kanssa pysty enää kulkemaan tehtaan ja kanaloiden ohi sen kummemmin Limokorventien kuin Kumolantienkään kautta.

Porakaivoveden riittävyys – Alueen asukkailla, mukaan lukien itseni, on käytössä porakaivoja, joiden veden riittävyys huolettaa, mikäli näin suuri kanalahanke toteutetaan aiotussa laajuudessa.

Liikenteen meluhaitat – Raskas liikenne lisääntyy merkittävästi, jolloin myös liikenteen meluhaitat lisääntyvät merkittävästi.

Hajuhaitat – Varsinaisen kananpaskan hajun suhteen uskon tilanteen olevan laajennustenkin jälkeen siedettävä, mutta merkittävämpi hajuhaitta tulee rehusta. Jatkuva rehun haju omalla pihalla vaikuttaa esim. pyykkien kuivattamiseen ulkona, tehden sen mahdottomaksi. Nykyisellään tilanne on vielä siedettävä, vaikei nytkään paras mahdollinen.

Alueen eläimet – Jo nyt on havaittavissa peurojen, hirvien ja kauriiden vakiintuneissa kulkureiteissä muutoksia. Laajentuneet tehdasolot luonnon keskellä tuovat sorkkaeläimet lähemmäs asutusta ja pihaille asti, mikä ei ole lajityypillistä käyttäytymistä.

Mielipide 2

Pehtjärven osakaskunta on järjestäytynyt osakaskunta, jolle Varsinais-Suomen Työvoima- ja Elinkeinokeskuksen Kalatalousyksikkö on vahvistanut 15.8.2003 yhteisen vesialueen säännöt. Sääntöjen mukaan kiireellisissä asioissa hoitokunnalla on oikeus päättää osakaskunnan kokouksessa ratkaistavasta asiasta ennen kuin osakaskunnan kokous voidaan pitää. Päätös on saatettava osakaskunnan kokoukselle hyväksyttäväksi.

Osakaskunta on huolestunut Fertilex Oy:n suunnitelmista laskea hulevedet ojia pitkin Pehtjärveen. Yritys ilmoittaa hulevesien olevan pääasiassa puhtaita. Jotta väite voidaan todistaa oikeaksi, on hulevedet tutkittava välittömästi kiinteistöistä lähdön jälkeen. Lisäksi Pehtjärvessä on suoritettava vedenlaadun tutkimukset ennen toiminnan aloittamista ja sen jälkeen tutkimukset olisi suoritettava kohteissa kaksi kertaa vuodessa. Näin voidaan erottaa Nästinojaa pitkin tulevat maatalouden mahdolliset ravinteet.

Pehtjärven ekologinen tila on tällä hetkellä hyvä ja osakaskunta on suorittanut vuosikymmenien aikana useita toimenpiteitä järven tilan pitämiseksi hyvänä. Järvessä on suoritettu vesien virtauksen parantamiseksi kaislojen leikkuuta kymmeniä vuosia. Viime vuoden aikana on kaislaa

10.7.2025

leikattu omalla itse rakennetulla leikkurilla. Lisäksi Nästinojan suistoon on myös rakennettu virtausta hidastava alue.

Kiinteistöjen alueella oleva pintavesi on aikaisemmin imeytynyt osittain maastoon, joten vesimäärä ojissa on ollut vähäinen. Väitteistä huolimatta kattopinta-ala tulee huomattavasti lisäämään vesien virtausta ojiin ja edelleen Pehjärveen, koska imeytymispinta-ala pienenee selvästi. Lisäksi asfaltointi pienentää imeytysaluetta. Näin ollen runsaampi vesimäärä saa liikkeelle maa-ainesta myös ojissa. Lisäksi asfaltoidulla alueella muu "lika" valuu ojiin. Hulevesien viivytys- ja imeytyskenttien rakentaminen edesauttaisi vesien imeytymistä maaperään.

Jo valmiina olevien rakennuksien ympärillä on asfaltoitua aluetta, joka näyttäisi olevan muotoiltu siten, että hulevedet valuvat lyhyen murskealueen kautta Limokorventien varrella olevaan ojaan. Joka tapauksessa murskekerroksesta hulevedet valuvat ojaan. Rakennuksissa ei näytä olevan rännejä ja syöksytorvia, joten katoilta tulevia hulevesiä ei käsitellä mitenkään kiinteistön alueella eikä niitä näin ollen voi tarkkailla.

Aluehallintovirasto on 8.5.2024 päätöksessään munituskanalan ympäristöluvassa kiinnittänyt jo huomiota seuraaviin asioihin: Pehjärven ekologinen tila on hyvä ja tilan on todettu olevan riskissä heikentyä ilman toimenpiteitä. Rakennuspaikalta muodostuvien hulevesien määrä tulee suuren kattopinta-alan vuoksi lisääntymään. Alueelta pois johtavan ojaston vedenvälityskapasiteetti tulisi selvittää ja suunnitella tarvittaessa rakennuspaikalle hulevesien viivytystä ja imeytystä maaperään. Kuivatusvedet eivät saa haitata alapuolisen alueen eikä Limokorventien kuivatusta. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen L-vastuualue suhtautuu kielteisesti hulevesien ja puhdistettujen jätevesien johtamiseen maantien sivuojaan. Myös piha-alueelta tulevien hulevesien hallinta ja tarkkailumahdollisuus ovat tarpeen maaperän sekä pinta- ja pohjaveden riittävän suojelutason varmistamiseksi.

Koska nyt toiminta tulee moninkertaistumaan, on olemassa mahdollisuus, että vahingot ympäristöön lisääntyvät ja mm. noin 20 mökkiläisen järven käyttö virkistyskäyttöön kärsii ja kiinteistöjen arvo alenee.

Näin ollen asiaa koskevissa luvissa tulisi olla tarkat määräykset, mitä toimenpiteitä tulee suorittaa eikä vain ohjeena, että tarkkaillaan ja seurataan.

Mielipide 3

Liitetiedostossa ovat huomautukset ja allekirjoitukset, joihin vedoten vastustamme Fertilex Oy:n kanalahankkeen laajennusta. Liitteissä on yhteensä 46 allekirjoitusta.

Lisäksi huomioitavaa:

- Mynämäen puolella sijaitsevasta kanalista lannan siirto tapahtuu raskaalla autokalustolla kylätiestöön verrattavaa vanhaa, kapeaa tietä pitkin.
- em. tiet ovat pohjavesialueella
- perjantaina 6.6.2025 raskaan yhdistelmäajoneuvon perävaunun kaatuminen Pehjärven päässä oli esimerkki siitä, mikä saattaa aiheuttaa järven saastumisen
- maantienojaan kaatunut kontti sisälsi 30 m³ kananlantaa (kuvat liitetiedostossa)
- onnettomuus tapahtui kuivalla kesäkelillä, mutta kuinka suuri riski on talviaikaan?
- alkuperäiset allekirjoituslistat voimme toimittaa tarvittaessa

Me allekirjoittaneet Vastustamme Fertilex Oy:n kanalan laajennushanketta seuraavista syistä:

- asumme lähialueella, mahdolliset hajuhaitat tulevat laskemaan asumisemme viihtyvyyttä ja laskevat kiinteistöjemme arvoa

10.7.2025

- alueellamme ei ole kunnallista vesijohtoverkosta, kaikilla ovat joko rengas- tai porakaivot
- hankkeen suunnitelmassa mainittu kanalan vesi otetaan porakaivosta (veden käyttö alle 1 000 m³ päivässä), tarkoittaa miljoona litraa vuorokaudessa
- on mahdollista, että pohjavesi laskee niin, että asukkaiden kaivojen tuotto loppuu ja tulee olemaan häiriöitä veden riittävydessä
- kaupungin vedenottamoon, josta vesi johdetaan Laitilan kaupunkiin, on hankkeesta matkaa 1,8 km. Vedenottamon vesi otetaan avonaisesta, vanhasta sorakuopasta
- piha-alueiden hulevedet tulevat laskemaan ojien kautta läheiseen Pehtjärveen
- piha-alueen asfaltointi varmistaa hulevesien nopean virtaamisen lähijärveen
- ison kanamäärän levittämää tautiriskiä saattaa olla mahdotonta ennalta määritellä

10.7.2025

VARELY/1897/2025

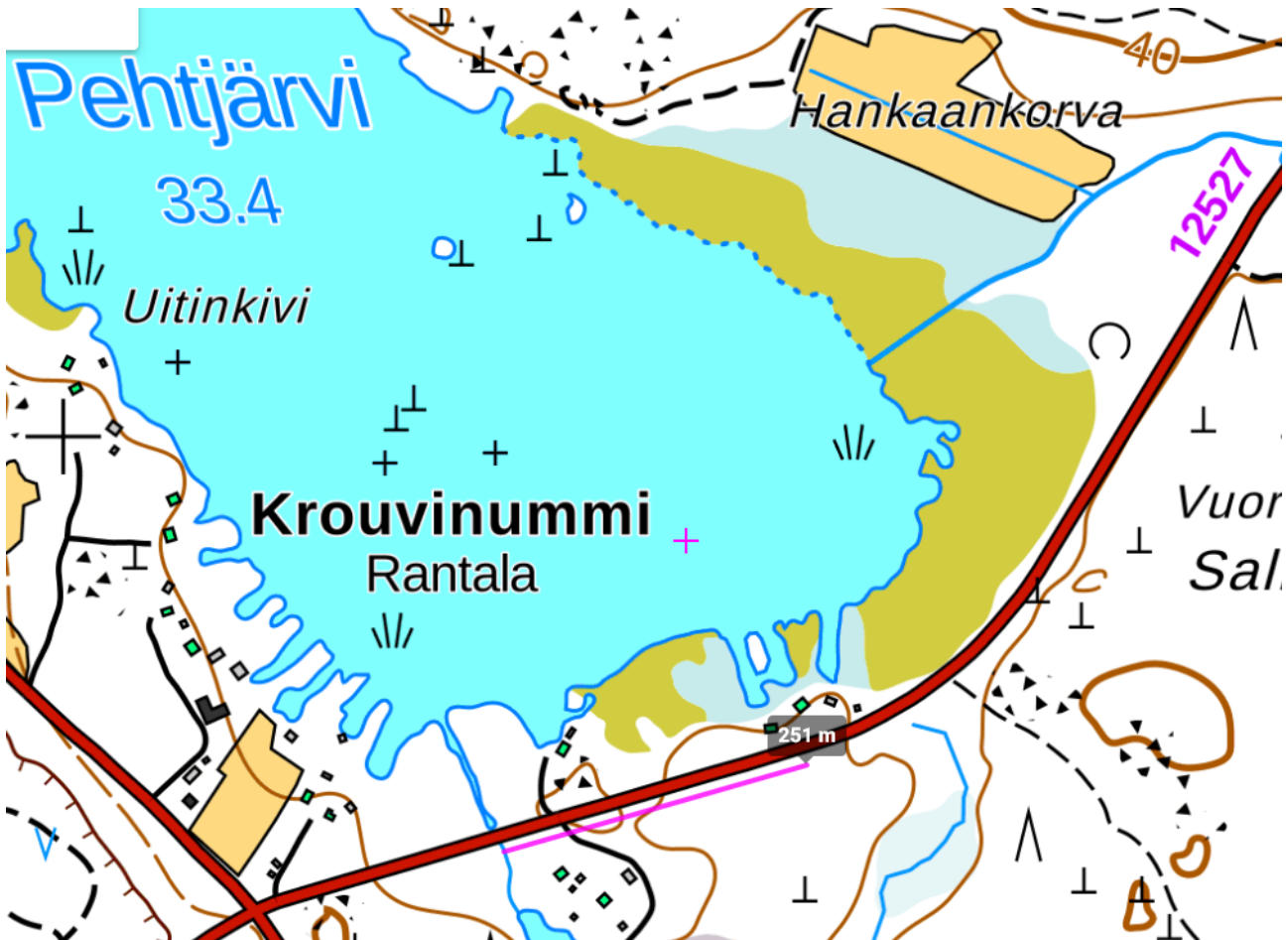

10.7.2025

VARELY/1897/2025

10.7.2025

Kartta yhdistelmäajoneuvon ojaansuistumispaikasta. Yhdistelmäajoneuvon perävaunun ojaansuistumispaikka, noin 251 metriä Pehtjärveen laskevasta ojasta. Järven ranta on aivan tien toisella puolella, Tapahtuma oli perjantaina 6.6.2025. Kananlantaa oli maastoon kaatuneessa kontissa noin 30 m³.

Mielipide 4

Mielipide ko. rakennushankkeesta:

Pehtjärven ekologinen tila on vaarassa heikentyä ilman toimenpiteitä ja maatalous on tunnistettu jo järven tilaa merkittävästi heikentäväksi tekijäksi (Varsinais-Suomen ELY-keskus 2023).

Järviosuuskunta on tehnyt viimeisien vuosien aikana järven kunnostustyötä talkootyönä mm. hoitokalastamalla, riistan hoidolla, loukuttamalla haittalajeja (supikoiria) sekä kaislaniitoilla. Järviosuuskunta on ollut muutenkin aktiivinen ja toiminut yli 50 vuoden ajan. Lähialueella on tehty runsaasti havaintoja myös susi- ja ilveskannoista, joiden reviiri- ja kulkureitit kulkevat lähistöllä. Lähistöllä on vapaaehtoisesti suojeltua metsää, jossa on havaittu mm. liito-oravan pesintää ja harvinaisia kasvi- ja hyönteislajeja. Lisäksi linnusto on lisääntynyt järven hoitotoimien vuoksi useilla järvellä pesivillä lajeilla: kaulushaikara, mustakurkku-uikku ja luhtakana, tukkasotka, punasotka, sorsia, lokkeja, tiioja, kurkia ja joutsenia unohtamatta. YVA-arvioinnissa tulisi ehdottomasti kuunnella riista- ja petoyhdyshenkilöitä, naapurustoa ja järven mökkiläisiä sekä lähiasukkaita. Lähiasukkaat ja mökkiläiset ovat huolissaan ilmanlaadusta, omien kaivojen veden puhtaudesta sekä tautien leviämisestä, koska osa Pehtjärvestä ON pohjavesialueella.

Asfalttipihojen ja kattorakenteiden keräämä hulevesimäärä tulee kuormittamaan järveä tuomalla ravinteita tullessaan jo muutenkin maatalouden vuosien maaperään jättämistä ravinteista. Eikä

10.7.2025

tämän nykyisenkään joulukuu 2024 toiminnan aloittaneen kanala/lannoitetehtaan todistettavissa olevia ympäristövaikutuksia vielä tiedetä. Miten pohjaveden laatu ja riittävyys pora- ja rengaskaivoissa lähialueilla säilyy, kun kanaloiden vedentarve lisääntyy huomattavasti?

Muita asukkaiden ja ympäristön asukkaiden huolia:

- Miten ympäristöön vaikuttaa kananlannan kuivauksesta ja ilmanvaihdosta johtuva ilmapäästöjen laskeuman ja huleveden yhteisvaikutelma?
- Pehtjärven veden puhtauden osoittama vesinäytteenotto tulisi tehdä vähintään 2–3 kertaa vuoteen luotettavuuden varmistamiseksi.
- Onko nykyisen kanalan todellisia luonnon kuormituksista joitain tuloksia olemassa?
- Kananlannan sisältävän ammoniakkin ja muiden myrkyllisten aineiden vaikutus ilmanlaatuun? Pitäisi tutkia jo tätäkin nykyisen kanalan osalta.
- Onko nykyisellä kanalalla hulevesisuunnitelma?
- Onko AVI tehnyt tarkistuksia kanalaan ja onko toimittu voimassa olevan luvan mukaisesti?
- Miksi tarvitaan lisää kanaloita, kun kaupungissa ja lähialueilla niitä on muutenkin jo paljon?
- Liikenteen kulkureitit, tuleeko kuljetus Kolisevantien kautta, joka jo ennestään erittäin huonokuntoinen?
- Miten tulee kananlannan kuljetukset Kolisevantietä kuormittamaan, kun nykyinen päällyste poistetaan?
- Kananlannan kuljetusreittinä oleva Krouvintie - Kolisevantie on koko matkan pohjavesialuetta, joka kattaa puolet Pehtjärvestä. Pohjavesialueella tällaiset kuljetukset tulisi kokonaan kieltää.
- Perjantaina 6.6.2025 tapahtui liikenneonnettomuus, jossa kananlantaa Fertilex-lannoitetehtaaseen kuljettanut yrittäjä väisti vastaantulevaa autoa ja peräkärryn kananlantakuorma n. 30m³ kaatui järveen johtavaan ojaan. Oja sittemmin puhdistettiin. Yöllä satoi vettä ja hajuhaitta ympäristössä oli kuvottava. Tästä syystä järveden puhtaus tulisi tältäkin osin erikseen selvittää.

Uskomme jakavamme nämä huolet kaikkien lähialueiden asukkaiden ja mökkiläisten kanssa.

Mielipide 5 Länsi-Suomen Kalatalouskeskus ry / Sirppujoen kalatalousalue

Sirppujoen kalatalousalue on tutustunut Fertilex Oy:n kanalan laajennushanketta koskevaan ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan (YVA-ohjelma) ja esittää seuraavaa:

Sirppujoen kalatalousalue on huolestunut Fertilex Oy:n suunnitelmista laskea hulevedet ojia pitkin Pehtjärveen. Pehtjärven ekologinen tila on tällä hetkellä hyvä ja tilan on todettu olevan riskissä heikentyä ilman toimenpiteitä. Pehtjärven osakaskunta on suorittanut vuosikymmenien aikana useita toimenpiteitä järven tilan pitämiseksi hyvänä.

Rakennuspaikalta muodostuvien hulevesien määrä tulee suuren kattopinta-alan ja asfaltointien vuoksi lisääntymään. Alueelta pois johtavan ojaston vedenvälityskapasiteetti tulisi selvittää ja suunnitella rakennuspaikalle hulevesien viivytystä ja imeytystä maaperään.

Kanaloiden piha-alueen hulevedet on ohjattava ojiin siten, että vesinäytteiden ottaminen ojiin johdettavista vesistä on mahdollista. Hulevesien laatu on tutkittava välittömästi kiinteistöistä lähdön jälkeen. Lisäksi Pehtjärvestä tulisi suorittaa vedenlaadun tutkimukset ennen toiminnan aloittamista ja sen jälkeen tutkimukset olisi suoritettava kohteissa säännöllisesti ja mahdollisten poikkeustilanteiden, kuten lannankuljetuskärryn kaatumisen jälkeen.